

Nr 55

LANDSKAPSLAG

om en försöksverksamhet med yrkeshögskoleutbildning

Föredragen för Republikens President den 6 juni 1997

Utfärdad i Mariehamn den 19 juni 1997

I enlighet med lagtingets beslut¹⁾ stadgas:

1 kap.
Allmänna bestämmelser

1 §
Lagens tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om verksamhet som syftar till att utveckla och bedriva viss kvalificerad yrkesutbildning, **yrkeshögskoleutbildning**, i landskapet under en försöksperiod.

Med yrkeshögskoleutbildning avses sådan högre eftergymnasial yrkesutbildning som anordnas vid Ålands sjöfartsläroverk, Ålands tekniska läroverk, Ålands handelsläroverk, Ålands hotell- och restaurangskola, Ålands vårdinstitut eller på annat sätt i enlighet med de villkor, förutsättningar och kvalitetskrav som framgår av bestämmelserna i denna lag. Den utbildningsverksamhet som med stöd av denna lag bedrivs vid nämnda skolor bildar ett samarbetsnätverk som benämns **Ålands yrkeshögskola**.

Bestämmelser om övrig högskoleundervisning i landskapet finns i landskapslagen om högskoleundervisningen i landskapet Åland (15/81).

2 §
Utbildningens mål

Utbildningen skall erbjuda de studerande en

kvalificerad högre yrkesutbildning. Utbildningen skall utgående från arbetslivets krav och kravet på att utveckla detta ge de studerande sådana fördjupade teoretiska och praktiska kunskaper som krävs för att självständigt och i arbetslag utföra kvalificerat yrkesarbete.

Verksamheten skall genom pedagogiskt utvecklingsarbete och pedagogisk fortbildning garantera en hög kvalitativ nivå på utbildningen.

Därutöver gäller de särskilda mål och krav som fastställs i försöks- och utvecklingsplanen samt utbildningsprogrammen.

3 §
Försöksverksamheten

Yrkeshögskoleutbildningen utvecklas under en försöksperiod. Syftet med försöksverksamheten är att successivt höja utbildningens nivå och erbjuda större bredd i utbildningen inom sektorerna sjöfart, teknik, vård, hotell- och restaurangservice samt ekonomi och att bidra till en utveckling av det åländska arbetslivet genom utbildning, utvecklingsarbete och tillämpad forskning.

4 §
Huvudman

Landskapet Åland är huvudman för den verksamhet som omfattas av denna lag.

¹⁾ Ls framst. nr 14/1996-97
Ku bet. nr 4/1996-97

2 kap. Förvaltning

5 §

Projektchef och styrgrupp

Yrkeshögskoleutbildningen leds av en projektchefbiträdd av en styrgrupp. För styrgruppens sammanträden skall i tillämpliga delar bestämmelserna om ledningsgruppens sammanträden iakttas.

Styrgruppen består av projektchefen och rektorerna för de skolor som ingår i försöksverksamheten samt av andra sakkunniga som landskapsstyrelsen utser. Projektchefen är styrgruppens ordförande. Styrgruppen utser inom sig en vice ordförande.

Styrgruppen utarbetar en försöks- och utvecklingsplan för verksamheten, som fastställs av landskapsstyrelsen. Planen skall ange målen och ramarna för utbildningen.

Närmare bestämmelser om projektchefens och styrgruppens arbetsuppgifter intas i försöks- och utvecklingsplanen.

6 §

Ledningsgrupp

Förvaltningen och övervakningen av verksamheten enligt denna lag handhas av en ledningsgrupp som tillsätts av landskapsstyrelsen för den tid försöksverksamheten pågår.

Ledningsgruppen består av ordförande för direktionerna för de skolor som ingår i försöksverksamheten, företrädare för den vetenskapliga forskningen, företrädare för de delar av arbetslivet som berörs av utbildningen, en företrädare för lärarna samt minst en företrädare för de studerande. Flertalet av ledamöterna i ledningsgruppen skall dock vara företrädare för arbetslivet. Landskapsstyrelsen utser ordförande och vice ordförande bland ledningsgruppens medlemmar.

Projektchefen är föredragande och sekreterare i ledningsgruppen. Ledningsgruppen kan utse annan föredragande om ärendet så kräver.

Landskapsstyrelsen får entlediga en medlem från uppdraget innan mandattiden har gått ut. Om en medlem entledigas eller avlider skall en ny medlem utses för den återstående tiden.

Landskapsstyrelsen bestämmer arvoden och andra ersättningar till medlemmarna i ledningsgruppen.

7 §

Ledningsgruppens sammanträden

Ledningsgruppen sammankallas av ordföranden eller vid förfall för ordföranden av vice ordföranden. Ledningsgruppen skall samman-

kallas för behandling av visst ärende då projektchefen eller minst tre av ledningsgruppens medlemmar det kräver.

Ledningsgruppen är beslutför då ordföranden eller vice ordföranden och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet. Faller rösterna lika avgör ordförandens röst, utom vid personval då lotten avgör. Faller rösterna lika vid behandling av disciplinärt ärende vinner den åsikt som företräder den lindrigaste påföljden.

Vid ledningsgruppens sammanträden förs protokoll som undertecknas av ordföranden och sekreteraren samt justeras på det sätt som ledningsgruppen bestämmer.

8 §

Jäv

Vid behandling av ärende skall de i 16 § landskapslagen om Ålands landskapsstyrelse (42/71) ingående bestämmelserna om jäv iakttagas i tillämpliga delar. Har frågan om jäv uppkommit skall frågan omedelbart avgöras. Den som jävet gäller skall delta i avgörandet av frågan om jäv. Om jäv ansetts föreligga skall den jävige avlägsna sig från mötet under den tid ärendet behandlas.

9 §

Ledningsgruppens uppgifter

Ledningsgruppen skall särskilt verka för yrkeshögskolans utveckling och samarbete med arbetslivet. Ledningsgruppen skall dessutom

1) besluta om principerna för tillgodoräkning av tidigare utbildning, arbetslivserfarenhet eller andra prestationer för att uppnå yrkeshögskoleexamen,

2) besluta om de arrangemang som erfordras för överflyttning av studerande från redan påbörjade utbildningsprogram på högre nivå vid landskapets yrkesutbildande skolor eller motsvarande utbildningar utanför landskapet till utbildningsprogram enligt denna lag,

3) årligen tillställa landskapsstyrelsen budgetförslag och rapporter i enlighet med försöks- och utvecklingsplanen,

4) handha frågor som gäller samarbete med högskolor och andra yrkeshögskolor samt internationellt samarbete och

5) sköta övriga angelägenheter som enligt sakens natur kan hänföras till ledningsgruppens uppgifter.

10 §

Delegering

Ledningsgruppen kan besluta att en uppgift som enligt denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den ankommer på led-

ningsgruppen skall handhas av projektchefen eller styrgruppen.

Delegeringsmöjligheterna enligt 1 mom. gäller dock inte

- 1) fastställande av läroplaner för varje utbildningsprogram,
- 2) uppsägning av eller disciplinära åtgärder mot tjänsteman eller timplärare eller
- 3) besättande av ordinarie tjänst.

11 §

Rådgivande organ

Direktion som handhar förvaltning av utbildning på högre nivå enligt landskapslagen om utbildning efter grundskolan (52/97) skall fungera som rådgivande organ för utveckling av utbildningen under försöksperioden.

Landskapstyrelsen kan även tillsätta rådgivande delegationer för utveckling av utbildningsprogrammen under försöksperioden. Vid delegationernas sammanträden skall i tillämpliga delar iakttas vad som gäller för ledningsgruppens sammanträden.

12 §

Lärarkollegium

Till lärarkollegiet hör rektorerna för de skolor som ingår i försöksverksamheten samt överlärare och lektorer som ger undervisning i samband med försöksverksamheten. Övriga lärare inom försöksverksamheten har rätt att närvara och yttra sig vid kollegiets sammanträden. Ordförande för lärarkollegiet utses av kollegiet. Lärarkollegiet sammankallas av ordföranden eller då minst en tredjedel av kollegiets medlemmar det kräver.

Lärarkollegiet skall planera, främja och utveckla undervisningen och verka för en god studiemiljö.

13 §

Lärarnas uppgifter

Till lärarnas uppgifter hör att med beaktande av bestämmelserna i landskapslagen om utbildningen efter grundskolan undervisa inom de program som berörs av försöksverksamheten.

3 kap. Utbildningen

14 §

Läsår

Yrkeshögskolans läsår börjar den 1 augusti och slutar den 31 juli.

15 §

Yrkeshögskoleexamina

Landskapsstyrelsen fastställer examensbenämningarna och närmare bestämmelser om yrkeshögskoleexamina.

16 §

Betyg

En studerande som uppfyller kraven för en yrkeshögskoleexamen skall erhålla examensbetyg över avlagd examen.

En studerande har även rätt att under studiernas gång på begäran få ett intyg över utförda studieprestationer.

Den skola där utbildningsprogrammet huvudsakligen genomförs utfärdar examensbetyg eller särskilda intyg.

17 §

Undervisningsspråk

Undervisningsspråket är svenska.

I enlighet med vad som anges i den av landskapsstyrelsen fastställda försöks- och utvecklingsplanen får även andra språk än svenska användas som undervisningsspråk, om detta är förenligt med målen för utbildningen.

18 §

Kvalitetssäkring

För kvalitetssäkring av utbildningen utarbetas ett kvalitetssystem successivt under utvecklingsperioden.

19 §

Antagning av studerande

Styrgruppen antar studerande till utbildning som ordnas enligt denna lag.

Landskapsstyrelsen fastställer på förslag av ledningsgruppen grunderna och de allmänna kriterierna för antagning av studerande till utbildningen.

20 §

Rättelse av antagning

En sökande som är missnöjd med antagningen av studerande till utbildningen kan skriftligen begära rättelse av styrgruppen inom 14 dagar från det att resultaten av antagningen har offentliggjorts.

Resultaten av antagningen får på grund av en begäran om rättelse inte ändras till nackdel för den som blivit antagen som studerande.

21 §

Utbildningens omfattning

Omfattningen av utbildningen anges enligt

ett system med studieveckor, där en studievecka avser studier som normalt omfattar en studieinsats på 40 arbetstimmar för uppnående av de fastställda målen.

Den utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen ordnas i form av utbildningsprogram omfattande minst 120 eller högst 180 studieveckor, om inte landskapsstyrelsen av särskilda skäl beslutar annat. Utbildningen omfattar grundstudier, yrkesstudier, valfria studier, praktik och examensarbete.

Yrkeshögskoleutbildningen skall ordnas så att en heltidsstuderande kan slutföra sina studier inom den tid som motsvarar utbildningens omfattning.

22 §

Utbildningsprogram

Yrkeshögskoleutbildningen ordnas i form av utbildningsprogram med inriktning på särskilda sektorer inom arbetslivet som kräver yrkeskunskap. I försöks- och utvecklingsplanen fastställer landskapsstyrelsen utbildningsprogrammen. Av beslutet skall framgå åtminstone utbildningsprogrammets namn, examensbenämningar och omfattning uttryckt i studieveckor. Vid behov kan även inriktningssalternativ samt övriga preciseringar anges i beslutet. För varje utbildningsprogram skall finnas en programansvarig person.

Läroplanerna för varje utbildningsprogram fastställs av ledningsgruppen.

4 kap. Studiesociala förmåner

23 §

Avgifter för undervisning och praktik

Undervisningen och i utbildningen ingående godkänd praktik skall vara avgiftsfri för den studerande.

Landskapsstyrelsen kan av särskilda skäl besluta att studieavgifter får uppbäras för verksamheten.

24 §

Studerande med hemkommun i riket

Landskapet bekostar undervisningen och med den sammanhängande förmåner för studerande som har sin hemkommun i riket och som fullgör sin utbildning vid någon av de skolor som omfattas av denna lag på motsvarande sätt som för studerande som har hemkommun i landskapet.

Med den studerandes hemkommun avses den kommun där den studerande har sin hem-

kommun enligt lagen om hemkommun (FFS 201/94) vid början av respektive termin.

5 kap. Studerande

25 §

Studerandes insyn i verksamheten

De studerande skall ges möjlighet till insyn i verksamheten och tillfälle att påverka utbildningens uppläggning och genomförande.

26 §

Opartistiskt bemötande

De studerande skall bemötas opartistiskt så att ingen diskrimineras på grund av kön, funktionshinder, social, religiös eller kulturell bakgrund eller annan därmed jämförbar omständighet.

27 §

Rättelse av bedömning av studieprestation

Den studerande har rätt att få veta hur bedömningsgrunderna tillämpats på henne eller honom.

En studerande som är missnöjd med bedömningen av sin studieprestation kan skriftligen eller muntligen begära rättelse av den lärare som utfört bedömningen inom 14 dagar från det att den studerande fått del av bedömningen. Är den studerande fortsatt missnöjd med lärarens beslut skall ärendet hänskjutas till styrgruppen för avgörande.

28 §

Studerandes skyldigheter

De studerande skall följa av ledningsgruppen fastställda regler för verksamheten.

Studerande som bryter mot reglerna och som inte rättar sig trots varning kan av styrgruppen på förslag av lärarkollegiet avstängas för viss tid, dock högst ett år. Styrgruppen kan besluta att avstängningen skall verkställas omedelbart.

Innan beslut om avstängning fattas skall den studerande beredas tillfälle att yttra sig i ärendet.

29 §

Studerandekår

Till studerandekåren hör de studerande som deltar i försöksverksamheten. Studerandekåren utser ett studeranderåd som kan framställa förslag och avge utlåtanden i frågor som rör verksamheten.

30 §

Studiehandledning

Vid yrkeshögskolan skall ges studiehandledning.

6 kap. Personal

31 §

Projektchef och annan personal

Yrkeshögskoleverksamheten leds av en projektchef som anställs av landskapsstyrelsen.

Försöksverksamheten skall huvudsakligen skötas av befintlig personal vid de skolor som deltar i försöksverksamheten. Ledningsgruppen kan för viss tid inom försöksperioden, om särskilda skäl föreligger, anställa annan personal i offentligt eller privaträttsligt anställningsförhållande.

För den undervisning för vilken det inte är ändamålsenligt att inrätta lärartjänster kan styrgruppen anställa timlärare och föreläsare vilka är tillfälliga tjänstemän.

Om inte annat bestäms i denna lag eller landskapsstyrelsen beslutar annat handhar ledningsgruppen de uppgifter som rör verksamhetens anställda och som enligt tjänstemannalagen för landskapet Åland (61/87) ankommer på landskapsstyrelsen.

32 §

Projektchefs möjlighet att utse vikarier

Vikarie kan i brådskande fall förordnas av projektchefen för högst en månads tjänstgöring.

33 §

Behörighetskrav

Behörighetskraven för projektchefen fastställs av landskapsstyrelsen.

Behörighetskraven för annan personal bestäms i försöks- och utvecklingsplanen.

Landskapsstyrelsen kan av särskilda skäl bevilja dispens från fastställda behörighetskrav.

7 kap. Särskilda bestämmelser

34 §

Privatstuderande

Den som inte är antagen som studerande vid

Mariehamn den 19 juni 1997

ROGER JANSSON
lantråd

en utbildning som omfattas av denna lag har rätt att i särskild examen tentera kurser eller ämnen eller delar av dessa i enlighet med vad landskapsstyrelsen närmare bestämmer.

35 §

Donationer

Donationer och annan extern finansiering som försöksverksamheten erhåller skall särskiljas från verksamhetens övriga inkomster.

Landskapsstyrelsen kan besluta om närmare bestämmelser om mottagande och användning av donationsmedel.

36 §

Besvär

Beslut som fattats av ledningsgruppen, styrgruppen eller projektchefen med stöd av denna lag kan överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol.

Beslut som landskapsstyrelsen fattat enligt denna lag eller de bestämmelser som givits med stöd av den överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen enligt bestämmelserna i självstyrelselagen.

37 §

Landskapsförordning

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag kan utfärdas genom landskapsförordning.

38 §

Ikraftträdelse och giltighetstid

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1997 och omfattar den utbildning som enligt denna lag påbörjats före utgången av år 2001.

Innan denna lag träder i kraft kan landskapsstyrelsen fastställa en försöks- och utvecklingsplan, fastställa utbildningsprogram samt utse en projektchef, ledningsgrupp och styrgrupp för verksamheten.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Harriet Lindeman
föredragande ledamot

